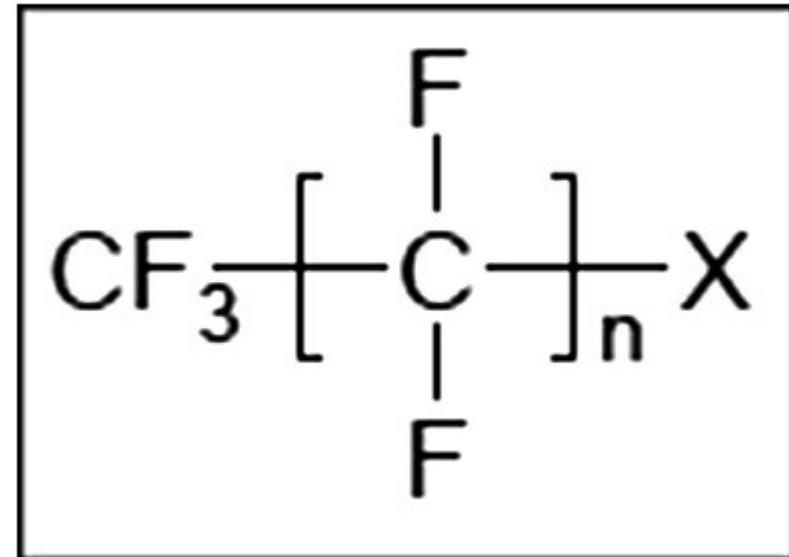

Per- en polyfluoralkylverbindingen – aanbevelingen vanuit een gezondheid & wetenschappelijk perspectief

G. Schoeters

VITO & Uantwerpen

Minaraad 16 Oktober 2020

Aanbeveling 1

Identificeer de bronnen en
blootstellingsroutes

- Consumentenproducten
- Water
- Bodem
- Voeding
- Fijn stof

Lipofiel en hydrofiel karakter!

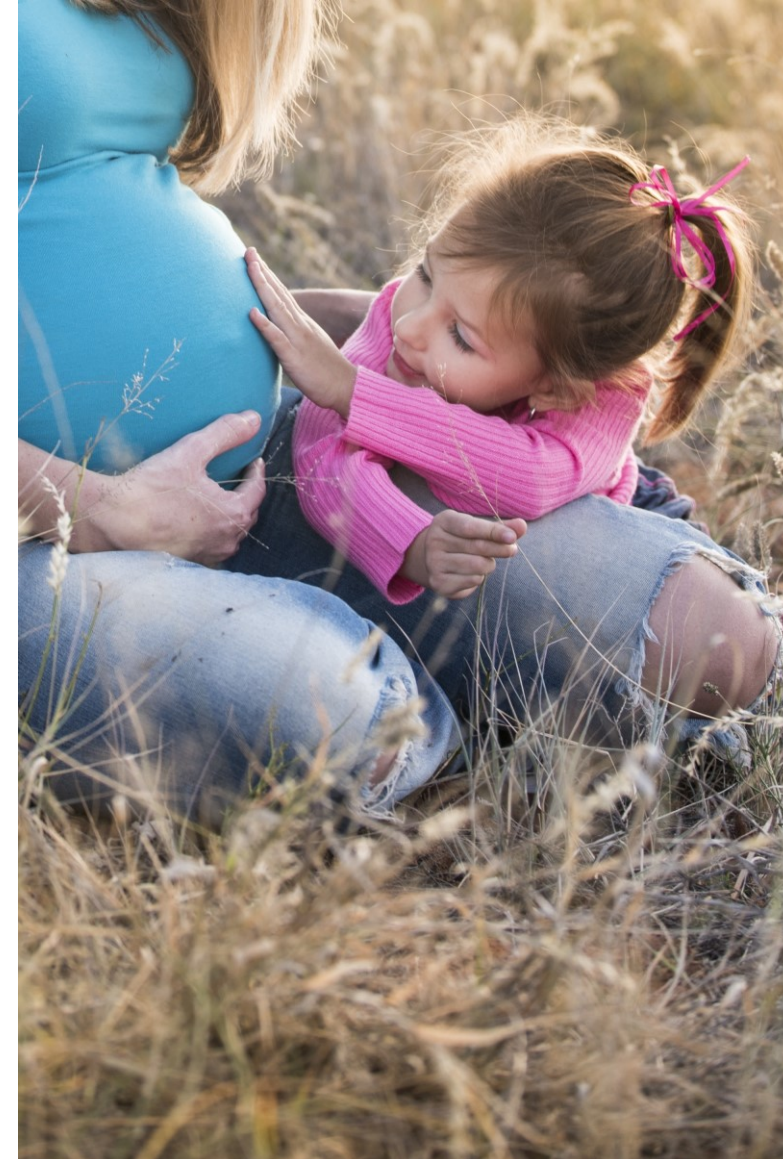
Aanbeveling 2

Monitor hun aanwezigheid – in het milieu maar ook in de mens

- Aggregeert opname via verschillende routes
- Meetbaar in alle individuen – wereldwijd- ook de nieuwere stoffen!
- Persistentie en bioaccumulatie
- Transfer via placenta en moedermelk

Steeds meer evidentie voor gezondheidsschade bij lage serumgehaltenes

- Verminderde respons na vaccinatie
- In de mens en experimenteel bevestigd
- Maar ook leverschade, verminderd geboortegewicht, cholesterol verhoging

Source: pexels

Aanbeveling 3

Beschouw PFASs als een groep

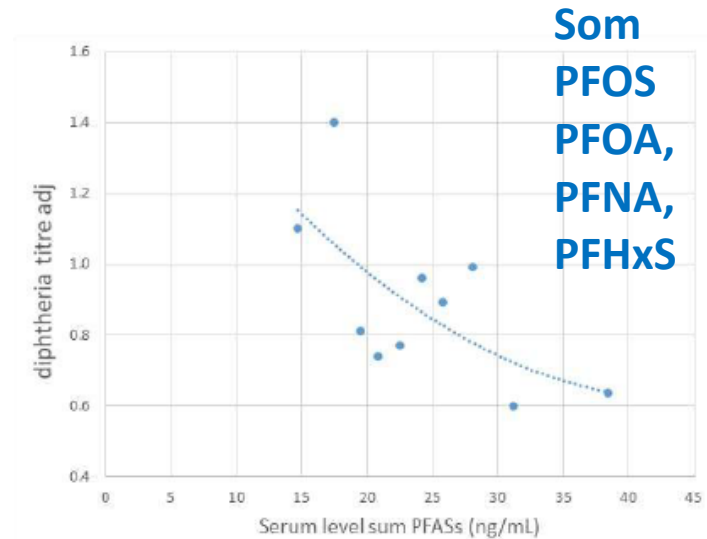
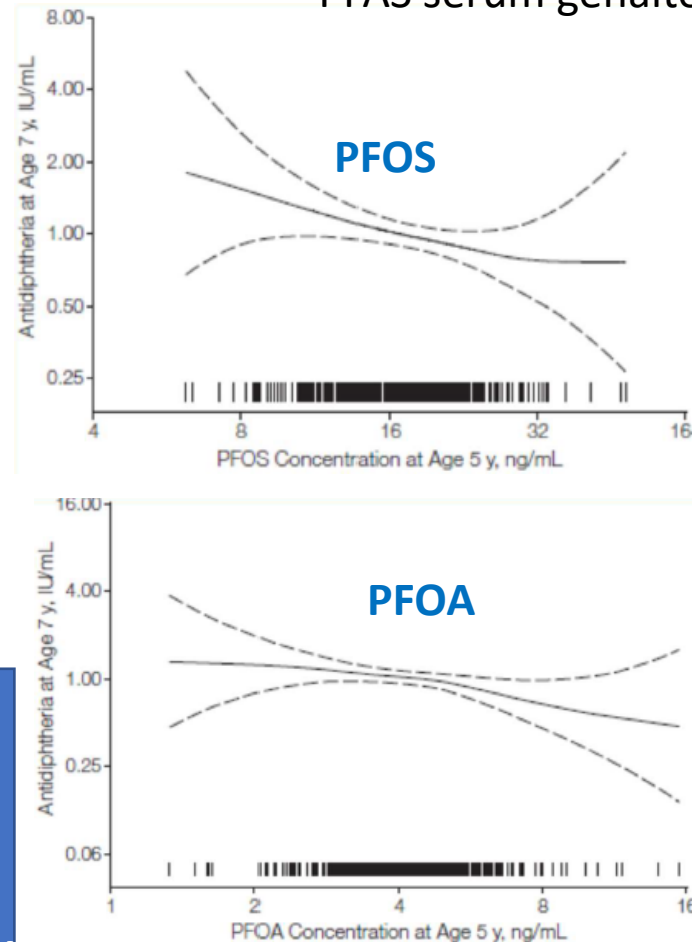
- PFOA+PFNA+PFHxS+PFOS gehaltenes in het menselijk lichaam omvatten ongeveer 50% van de PFASs
- Hanteer de somparameter als limiet waarde

Som van 4 PFASs: 0,63 ng/kg bw/dag
Som van 4 PFASs :4,4 ng/kg bw per week

≈

Som van 4 PFASs in serum : 6,9 ng/mL
Som van de 4 PAFSS in moedermelk: 0,133ng/mL

Vaccination response to diphtheria op 7 jaar in relatie met PFAS serum gehaltenes op 7 jaar (Grandjean et al, 2012)

Aanbeveling 4

Gebruik ze zo minimaal mogelijk en vervang ze door minder schadelijke producten

Bijdrage van ongekende PFASs?

Aandacht voor precursoren !

Analysemethode (chemisch/
bioassays) voor al de PFASs samen

Coördineer op Europees en
internationaal niveau!

